

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE
z dne 17. septembra 2008
na zahtevo slovenskega Ministrstva za javno upravo
o predlogu zakona o omejitvah in prepovedih za nosilce javnih funkcij
(CON/2008/43)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 14. julija 2008 prejela zahtevo slovenskega Ministrstva za javno upravo za mnenje o predlogu zakona o omejitvah in prepovedih za nosilce javnih funkcij (v nadaljevanju: »predlog zakona«).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz člena 105(4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in iz tretje alineje člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov¹, saj se predlog zakona nanaša na Banko Slovenije. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Namen predloga zakona

- 1.1 Predlog zakona spada v normativni okvir za preprečevanje korupcije v Sloveniji in ureja: (i) omejitve za funkcionarje glede opravljanja pridobitne dejavnosti; (ii) omejitve za funkcionarje glede sprejemanja daril v zvezi z opravljanjem funkcije; (iii) poslovanje gospodarskih družb in drugih subjektov z javnim sektorjem v primerih, kadar je funkcionar povezan z obema stranema; ter (iv) dolžnost funkcionarjev, da prijavijo informacije o svojem premoženjskem stanju, in javnost teh informacij.
- 1.2 Namen predloga zakona, kot je naveden v njegovem obrazložitvenem memorandumu, je uskladiti določbe Zakona o nezdružljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo s slovensko ustavo², v skladu z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije³. V skladu s tem predlog zakona, ki sicer povzema temeljno vsebino zgoraj omenjenega zakona, daje vlogo nadzora nad izpolnjevanjem velikega dela njegovih določb računskemu sodišču, neodvisnemu državnemu organu, in omejuje javno dostopnost osebnih podatkov. Poleg tega bi v skladu s predlogom zakona

¹ UL L 189, 3.7.1998, str. 42.

² Zakon o nezdružljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo, sprejet 10. februarja 2006, objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 20/2006.

³ Odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije, št. U-I-57/06 z dne 29. marca 2007, objavljena v Uradnem listu RS, št. 33/2007.

Računsko sodišče lahko pregledalo finančno in drugo poslovanje funkcionarjev in o svojih ugotovitvah obveščalo pristojne organe.

2. Splošne pripombe

ECB pozdravlja to posvetovanje Ministrstva za javno upravo. Ker pojem »funkcionarji«, ki se uporablja za nosilce javnih funkcij in je natančneje opredeljen za namene predloga zakona, izrecno vključuje guvernerja Banke Slovenije in druge funkcionarje v Banki Slovenije (prvi odstavek 2. člena), bi bilo namreč treba predlog zakona oceniti z vidika skladnosti z načelom osebne neodvisnosti guvernerja in drugih članov Sveta Banke Slovenije.

3. Uporaba predloga zakona za člane Sveta Banke Slovenije

3.1 Nezdržljivost opravljanja funkcij

V skladu z drugim odstavkom 1. člena predloga zakona se omejitve, ki jih postavlja v zvezi s sprejemanjem daril in opravljanjem pridobitnih dejavnosti, ne uporabljajo za tiste kategorije funkcionarjev, glede katerih ta vprašanja ureja drug zakon. Vprašanje opravljanja pridobitnih dejavnosti s strani članov Sveta Banke Slovenije, vključno s končno sankcijo (razrešitvijo s funkcije) v primeru nezdržljivosti opravljanja funkcije, ureja Zakon o Banki Slovenije⁴ (38. in 39. člen). Določbe 8. člena predloga zakona, ki ureja razrešitev funkcionarjev, ki opravljajo pridobitne dejavnosti, se torej ne uporabljajo za člane Sveta Banke Slovenije in tako zadevne določbe predloga zakona ne bi smele ogroziti spoštovanja načela osebne neodvisnosti, kot je določeno v členu 14.2 Statuta ESCB.

3.2 Sprejemanje daril

Določbe predloga zakona, ki nosilcem javnih funkcij omejujejo sprejemanje daril, so podobne zahtevam, ki jih postavlja Kodeks ravnanja za člane Sveta ECB⁵ (v nadaljevanju: »Kodeks ravnanja«), glede katerega je izjavo o spoštovanju podpisal tudi guverner Banke Slovenije. Čeprav so omejitve v predlogu zakona v določeni meri strožje od ustreznih določb člena 3.3 Kodeksa ravnanja (glede najvišje vrednosti in oblike darila ter uporabe določb za družinske člane funkcionarjev), pa zasledujejo enaka temeljna načela, kot so navedena v členu 2 Kodeksa ravnanja, medtem ko objava seznama prejetih daril služi načelu preglednosti.

⁴ Objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 58/2002, 85/2002 in 39/2006. Zadevne določbe Zakona o Banki Slovenije so bile usklajene s členom 14.2 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke na podlagi mnenja ECB CON/2006/17 na zahtevo slovenskega Ministrstva za finance o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije.

⁵ Memorandum o soglasju o Kodeksu ravnanja za člane Sveta ECB (UL C 123, 24.5.2002, str. 9), kakor je bil spremenjen z Memorandumom o soglasju o spremembah Memoranduma o soglasju o Kodeksu ravnanja za člane Sveta ECB (UL C 10, 16.1.2007, str. 6).

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 17. septembra 2008

[podpis]

Predsednik ECB

Jean-Claude TRICHET